

Nr 17

LANDSKAPSLAG

om valfinansiering

Föredragen för Republikens President den 18 februari 2011

Utfärdad i Mariehamn den 3 mars 2011

I enlighet med lagtingets beslut föreskrivs¹:

1 §

Lagens tillämpningsområde och syfte

I denna lag finns bestämmelser om redovisning av valfinansiering.

Syftet med lagen är att öka öppenheten kring valfinansieringen och informationen om kandidaternas och de politiska föreningarnas bindningar.

2 §

Redovisningsskyldiga

Skyldiga att redovisa sin valfinansiering är

1) de som valts till samt de som innehar uppdrag som lagtingsledamöter,

2) de som valts till fullmäktigeledamöter och de som utsetts till första eller andra ersättare i kommunfullmäktige samt

3) etablerade politiska och etablerade kommunala politiska föreningar som ställt upp kandidater i ett lagtingsval eller kommunalval.

Med etablerade politiska och etablerade kommunala politiska föreningar avses i denna lag etablerade politiska och etablerade kommunala politiska föreningar enligt landskapslagen (1970:39) om lagtingsval och kommunalval. Vad som i denna lag sägs om etablerade politiska och etablerade kommunala politiska föreningar gäller även sådana valmansföreningar vars kandidater invalts till lagtinget eller ett kommunfullmäktige.

Centralnämnden för lagtingsval ska utan dröjsmål skicka uppgifter om de personer för vilka fullmakt till lagtinget har utfärdats och de kommunala centralnämnderna ska så snart valresultatet fastställts skicka uppgifter om de invalda och ersättarna till landskapsregeringens revisionsbyrå.

3 §

Valfinansiering

Med valfinansiering avses i denna lag finansieringen av de kostnader för kandidaternas samt de etablerade politiska och etablerade kommunala politiska föreningarnas valkampanjer som uppkommer tidigast sex månader före och senast två veckor efter valdagen oberoende av när de betalas.

Valfinansiering kan bestå av

1) egna medel eller lån som kandidaten, en etablerad politisk eller etablerad kommunal politisk förening tagit upp,

2) bidrag som kandidaten, kandidatens stödgrupp eller någon annan sammanslutning som uteslutande arbetar för att stöda kandidaten har fått samt

3) bidrag som en etablerad politisk eller etablerad kommunal politisk förening har fått.

Som valfinansieringsbidrag räknas prestationer i pengar, varor och tjänster samt andra motsvarande prestationer. Sedvanligt frivilligt arbete och sedvanliga gratistjänster betraktas inte som bidrag. Bidrag som inte har lämnats i

¹⁾ Framst. nr 29/2009-2010

Lu bet. nr 2/2010-2011

pengar ska uppskattas och redovisas i pengar. Flera prestationer från samma givare ska räknas samman och redovisas som ett enda bidrag. Uppgifter om valfinansiering ska uppges till bruttobelopp.

4 §

Begränsningar i fråga om valfinansiering

En kandidat, en kandidats stödgrupp eller någon annan sammanslutning som uteslutande arbetar för att stöda kandidaten samt etablerade politiska och etablerade kommunala politiska föreningar får inte ta emot bidrag från givare som inte kan klarläggas. Detta gäller dock inte bidrag som erhållits genom sedvanligt insamlingsarbete.

En kandidat, en kandidats stödgrupp eller någon annan sammanslutning som uteslutande arbetar för att stöda kandidaten får inte från en enskild givare ta emot bidrag till ett värde som överstiger 3 000 euro.

En etablerad politisk eller etablerad kommunal politisk förening får inte från en enskild givare ta emot bidrag till ett värde som överstiger 30 000 euro per kalenderår.

En kandidat, en kandidats stödgrupp eller någon annan sammanslutning som uteslutande arbetar för att stöda kandidaten samt etablerade politiska och etablerade kommunala politiska föreningar får inte ta emot bidrag för valkampanjen från landskapet, kommuner, kommunalförbund, kommunala affärsverk, of-
fentliggrättsliga föreningar, inrättningar eller stiftelser eller från bolag som landskapet eller en kommun har bestämmande inflytande i.

En kandidat, en kandidats stödgrupp eller någon annan sammanslutning som uteslutande arbetar för att stöda kandidaten samt etablerade politiska och etablerade kommunala politiska föreningar ska se till att det av sådan avgiftsbelagd reklam som ingår i valkampanjen, eller är avsedd att stöda den, framgår vem som betalar reklamen.

5 §

Uppgifter som ska redovisas av en kandidat

En kandidats redovisning ska innehålla följande:

- 1) vilket eller vilka val finansieringen gäller,
- 2) kandidatens namn och titel, yrke eller uppdrag,
- 3) den etablerade politiska förening, etablerade kommunala politiska förening, förening med rätt som avses i 30a § 4 mom. landskapslagen om lagtingsval och kommunalval eller valmansförening som ställt upp kandidaten,

4) vid kommunalval den kommun kandidaten varit uppställd i,

5) de totala kostnaderna för valkampanjen samt specificerade enligt kostnaderna för olika typer av valreklam samt övriga kostnader,

6) den totala valfinansieringen samt specificerad enligt kandidatens egna medel, lån som kandidaten, kandidatens stödgrupp eller någon annan sammanslutning som uteslutande arbetar för att stöda kandidaten tagit upp och samtliga bidrag som kandidaten, kandidatens stödgrupp eller någon annan sammanslutning som uteslutande arbetar för att stöda kandidaten har fått samt

7) andra uppgifter om valfinansieringen som kandidaten anser nödvändiga.

Varje enskilt bidrag och dess givare ska redovisas separat om bidragets värde är minst 500 euro. Om bidraget har getts genom köp av specificerade varor eller tjänster eller på något annat motsvarande sätt mot vederlag, ska endast bidragets nettovärde redovisas separat. Om ett bidrag är minst 500 euro och förmedlas från en tredje part ska mottagaren redovisa även uppgifter om vem som lämnat det förmedlade bidraget.

Om kandidaten, kandidatens stödgrupp eller någon annan sammanslutning som uteslutande arbetar för att stöda kandidaten tagit upp lån som ingår i valfinansieringen ska redovisningen innehålla en plan för återbetalning av lånet.

Namnet på en enskild person får inte uppges utan dennes uttryckliga samtycke om värdet av det bidrag han eller hon gett är mindre än 500 euro.

6 §

Uppgifter som ska redovisas av en etablerad politisk och etablerad kommunal politisk förening

En etablerad politisk eller etablerad kommunal politisk förenings redovisning ska innehålla följande:

- 1) vilket val finansieringen gäller,
- 2) de totala kostnaderna för valkampanjen samt specificerade enligt kostnaderna för olika typer av valreklam, för valmöten, för personal och lokaler för kampanjen samt övriga kostnader samt
- 3) den totala valfinansieringen samt specificerad enligt lån som tagits upp och bidrag för valkampanjen grupperade enligt bidrag från enskilda personer, företag och andra givare samt övriga finansieringskällor.

Varje enskilt bidrag och dess givare ska redovisas separat om bidragets värde är minst 1 000 euro. Om bidraget har getts genom köp

av specificerade varor eller tjänster eller på något annat motsvarande sätt mot vederlag, ska endast bidragets nettovärde redovisas separat. Om ett bidrag är minst 1 000 euro och förmedlas från en tredje part ska mottagaren redovisa även uppgifter om vem som lämnat det förmedlade bidraget.

Namnet på en enskild person får inte uppges utan dennes uttryckliga samtycke om värdet av det bidrag han eller hon gett är mindre än 1 000 euro.

7 §

Ansvar för redovisningen

Den som är redovisningsskyldig enligt denna lag ansvarar för redovisningens innehåll.

8 §

Inlämnande av redovisning

Redovisningen ska lämnas in till landskapsregeringens revisionsbyrå inom tre månader efter det att valresultatet har fastställts. Den som därefter under mandatperioden tillträder ett uppdrag som lagtingsledamot ska lämna in sin redovisning inom tre månader efter tillträdesdagen.

Redovisningen ska lämnas på en blankett som har fastställts av landskapsregeringen.

På begäran ska den redovisningsskyldiga genom kontoutdrag eller på annat liknande sätt lämna uppgifter som kompletterar redovisningen och kan vara nödvändiga när redovisningen kontrolleras.

9 §

Revisionsbyråns uppgifter

Revisionsbyrån ska övervaka att skyldigheten att redovisa valfinansieringen fullgörs.

Byrån ska

1) kontrollera att alla redovisningsskyldiga lämnat redovisning enligt denna lag,

2) utan dröjsmål offentliggöra alla redovisningar som lämnats in samt

3) vid behov uppmana redovisningsskyldiga att göra en ny redovisning, komplettera sin redovisning eller visa att redovisningen är riktig och tillräcklig.

Mariehamn den 3 mars 2011

VIVEKA ERIKSSON
lantråd

Om en redovisningsskyldig trots uppmaning från revisionsbyrån inte lämnar in en redovisning enligt denna lag eller om det konstateras att redovisningen är uppenbart oriktig eller bristfällig på väsentliga punkter, får landskapsregeringen vid vite förpliktiga den redovisningsskyldiga att lämna in en redovisning eller rätta till felet eller bristen. Vitet döms ut av landskapsregeringen. Föreläggandet och utdömandet av vite överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen.

Revisionsbyrån ska inom sex månader efter det att valresultatet fastställts lämna in en berättelse till landskapsregeringen om de redovisningar som tagits emot och om hur byråns tillsyn över redovisningsskyldigheten har fullgjorts. Landskapsregeringen ska utan dröjsmål överlämna berättelsen till lagtinget.

10 §

Redovisningsregister och tillgång till uppgifter

Revisionsbyrån ska föra ett register över alla redovisningar av valfinansiering.

Utän hinder av bestämmelserna i 15a § i landskapslagen (1977:72) om allmänna handlingars offentlighet har var och en rätt att få kopior och uppgifter ur registret genom ett allmänt datanät. Uppgifterna ska finnas tillgängliga i fem år efter det att valresultatet har fastställts.

I övrigt ska arkivlagen (2004:13) för landskapet Åland samt landskapslagen om allmänna handlingars offentlighet tillämpas på förvaring och lagring av och tillgången till redovisningarna.

11 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 april 2011.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Roger Eriksson
föredragande minister

